

KARI HOTAKAINEN

NEZNÁMY

KIMI

IKAR

RÄIKKÖNEN

Prvá a posledná autorizovaná kniha
o majstrovi sveta formuly 1

NEZNÁMY
KIMI
RÄIKKÖNEN

KARI HOTAKAINEN

NEZNÁMY

KIMI

RÄIKKÖNEN

Preložila Zuzana Drábeková

IKAR

ĎAKUJEM SAMIMU VISOVI

KARI HOTAKAINEN

TUNTEMATON KIMI RÄIKKÖNEN

COPYRIGHT © KARI HOTAKAINEN 2018

PUBLISHED BY ARRANGEMENT WITH SILTALA PUBLISHING, FINLAND

TRANSLATION © 2019 BY ZUZANA DRÁBEKOVÁ

JACKET PHOTOGRAPHS © VEIKKO KÄHKÖNEN

SLOVAK EDITION © 2019 BY IKAR, A.S.

ISBN 978-80-551-7058-9

**NEHOVORTE MI FAKTY.
POVEDZTE,
ČO ZNAMENAJÚ.**

**HENRY KISSINGER, BÝVALÝ MINISTER ZAHRANIČNÝCH VECÍ
SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH**

**AJ ZLÉ SPOMIENKY MÔŽU BYŤ
DOBRÉ.**

KIMI RÄIKKÖNEN, JAZDEC FORMULY 1

OBSAH

ÚVOD 9

AUTO JE MĚLKVE MIESTO 13

ANI JEDINÝ METER 25

DVE SEKUNDY SÚ CELÁ VEČNOSŤ 36

BIELI CIGÁNI 53

PREMOČENÝ BAL SLAMY 72

„NO, I KNOW SO“ 86

VEĽKÝ A MALÝ SVET 93

TVORCA ČLOVEKA 104

ZROD JAZDCA 111

ŠKOLA ŠTÝLU 117

JEDEN BOD 131

PRETEKÁR RELY 137

MASA 145

PENIAZE A DÔVERA 152

YOU´LL NEVER WALK ALONE 160

VŠELIČO SA STÁVA 169

ŠESTNÁŠŤ DNÍ 186

OKO POTEŠÍ, DUŠU POHLADÍ 195

NA VLASTNÉ OBRÁTKY 204

PRIŠLI SME SEM JAZDIŤ ALEBO SA ROZPRÁVAŤ? 213

KONIEC JE ZAČIATOK 231

OTEC, KTO SI? 238

ŠTATISTIKY 2001 – 2018 248

KARIÉRA KIMIHO RÄIKKÖNENA 1988 – 2018 272

BONUS NA ZÁVER 274

ÚVOD

Na svete je mnoho športov, ktorým sa venuje veľmi málo ľudí, napriek tomu sa stanú olympijskými disciplínami. Počas zimných hier získame presný obraz a odborný komentár o človeku, ktorý leží v boboch a kľže sa šialenou rýchlosťou v ľadovom žľabe. Nepoznám nikoho, kto by sa venoval jazde na boboch, možno preto, lebo nijaký štát si nemôže dovoliť budovať bobové dráhy na horské svahy. Na svete je šestnásť takýchto dráh. Po skončení olympijských hier sa bobové dráhy menia na smutné múzeá.

Skoky na lyžiach sú pre Fínov dôležitou disciplínou, ale koľkí sa im vlastne venujú? Možno stotisícina tých, čo ich sledujú v televízii. V zásade sa im však venovať dá. Skutočnosť, že niekto neskáče na lyžiach aktívne, mu nijako nebráni, aby nechrlil vlastné názory a neanalyzoval, čo skokanovi nevyšlo už počas odrazu.

Vo voľnom čase sa nikto nevenuje formule jeden. Niet človeka, ktorý by povedal, že pôjde večer na tréning formule. Napriek tomu sa v každej krčme a na každom benzínovom čerpadle nájdú horliví znalci, podľa ktorých moto-

ristický okruh v Sepangu jednoducho nesedí tomu a tomu jazdcovi.

My sami sa ani na sekundu nevznesieme na lyžiach do vzduchu, ani nejazdíme rýchlosťou 380 kilometrov za hodinu na uzavretej dráhe, ale sme experti. Nezúčastnenosť nás robí neomylnými.

Táto kniha je napísaná z pohľadu nezúčastneného pozorovateľa. Iný pohľad zrejme ani neexistuje. Toto nie je životopis, ani by nemohol byť, pretože hlavná postava je približne v polovici svojho života. Je to príbeh automobilového pretekára, ktorý sa mohol stať automechanikom. Nestal sa, stal sa svetoznámy. Rýchlo a šťastne. Vďaka svojmu otcovi, matke a sebe samému. On chcel iba čo najrýchlejšie jazdiť na aute. Väčšina takýchto ľudí zostane neznámymi. Aj on by bol rád zostal. Teraz je už na to prineskoro.

AUTO JE MĹKVE

MIESTO

1981. Espoo, Karhusuo. Noc. Chlapec je nepokojný, nemôže zaspáť. Mama sa ho pokúša upokojiť. Znova ho berie na ruky, chlapec bol vždy rád v náručí. Je celkom iný ako jeho o dva roky starší brat, ktorý v ich spoločnej izbe hlboko spí napriek tomu, že mladší braček s citlivými tykadlami sa po nociach prechádza po izbe a znova prežíva udalosti predchádzajúceho dňa.

Ráno, cestou do práce, vyčerpaná mama uvažuje o tom, čo ich s mužom už dlho trápi. Chlapec nehovorí. Ani slovo. Hoci bude mať onedlho tri roky.

Rodičia odvedú syna na vyšetrenie. Lekári nezistia nijaký problém, chlapec robí všetky úlohy svižne, v skutočnosti rýchlejšie než deti v jeho veku. No nerozpráva. Možno neskôr.

Napokon sa rozhovorí, a keď chlapec opustí náručie, odchádza. Rýchlo. Činy vífazia nad slovami desať nula. Nohy

mu chodia rýchlejšie ako ústa. Lanové vlasy za ním len tak vejú.

O tridsaťšesť rokov neskôr pretnú jeho krstné meno napoly. Teraz je už iba Kimi. Kimi-Matias sa stratil v prachu ciest, na jeho oficiálne krstné meno si už nikto nespomenie. Mnohí ho zrejme ani nepoznajú, možno okrem niekoľkých fanúšikov z desaťčlennej skupinky, ktorá v piatok ráno o 9.10 čaká vo vstupnej hale hotela Sama-Sama v Kuala Lumpure. Prinajmenšom vedia, že čoskoro vystúpi z výťahu. A že nepovie ani slovo.

Fanúšikovia sú z Malajzie, Japonska a Číny. Medzi sebou sa zhováraajú akousi „formulovou angličtinou“ so skromnou slovnou zásobou, ale s ohromným zápalom. Výskanie a výrazy obdivu nepoznajú jazykové hranice. Pobehujú od jedných výťahových dvier k druhým a ich jednohlasné švitenie znie, ako keby sa zlietli exotickí vtáci, aby sa pustili do rovnakého kúska: málovravného jazdca.

Fanúšikovia veľavýznamne pozrú na známou osobu, Kimiho manažéra Samiho Visu, ktorý prichádza do haly výťahom číslo dva. Na chrbte má plecniak Ferrari s vytlačeným číslom 007. Fanúšikovia sa nedajú oklamať odkazom na Jamesa Bonda. Sedmička je Kimiho štartové číslo. Vedia, čo znamená, že sa vo vstupnej hale zjavil Visa: čoskoro dolu zíde Kimi a my budeme prví, čo ho uvidia.

Dvere výťahu číslo štyri sa otvárajú. Muž v červenom prichádza.

Kimi má na sebe polokošeľu pokrytú logami sponzorov, šortky, šiltovku a tmavé okuliare. Spolu s ním vychádza z výťahu kondičný tréner Mark Arnall, tiež oblečený v červenom. Už šestnásť rokov Kimiho sprevádza a stará

sa, aby jazdcovi nič nechýbalo. Pokoj a súkromie sú jediné veci, ktoré mu nie je schopný zabezpečiť.

Kimi zazrie fanúšikov a zastaví sa. Vie, čo musí urobiť, aby sa dostal dovnútra maserati čakajúceho na dvore. Pár minút, štyridsať metrov a má to za sebou.

Sami Visa sa pokúša udržať výskajúcich fanúšikov trochu ďalej. Šiltovky a trička len po jednom. Na hlavnú postavu sa nikto nesmie vrhnúť. Kimi podpisuje. KR. Alebo niečo podobné. A potom ďalší. Ešte niekto? V poriadku, ešte jeden. Rýchlo načmára svoj monogram. Ani brvou nemihne. Alebo vlastne áno, raz sa zdá, akoby sa mu kútičky úst rozťahli: úsmev, mĺkvy dar pre verných fanúšikov, ktorí prišli zďaleka.

Fanúšikovia výskajú od radosti. Niečo dostali. A niečo je viac ako nič. Vchodové dvere sa otvoria a Kimi sa náhlivo vyberie do maserati a sadá si za volant. Sedadlo je nastavené čo najnižšie a operadlo čo najviac dozadu. Takto sedáva vo všetkých autách. Choroba z povolania: v autách F1 sa sedí takmer poležiačky.

Mark Arnall sedí vpredu na mieste spolujazdca a podáva Kimimu fľašu, v ktorej je starostlivo zvolená tekutina. Počasie je vlhké a teplé, +34 stupňov Celzia. Klimatizácia zabezpečuje, aby k nám neprenikal vzduch zvonka. Auto prudko vyrazí dopredu. Len čo sa dostaneme z hotelovej rampy na diaľnicu, Kimi zrýchli na vyše stovku. Ľavou rukou trasie pollitrovou fľašou, v ktorej je sivá hustá tekutina. Smoothie. Pravú ruku má na volante, prostredníkom preradí na nižší stupeň, auto sa šklbne. Stihnem zazrieť najvyššiu povolenú rýchlosť: 70 km/h. Keď sa obmedzenie zmení na stovku, Kimi zrýchli na stoštyridsať. Pozriem

na Samiho Visu. Pohľadom mi naznačí, aby som nič nehovoril, takto je to vždy.

Odchádza tam, kde nikto iný nemá čo hľadať a odkiaľ nikto nemá kľúče: do svojho vlastného sveta. To, čo zvonka vyzerá ako uzavretosť, je jednoducho koncentrácia.

Motoristický okruh v Sepangu je od hotela vzdialený necelých desať kilometrov. Kimiho tímový kolega Sebastian Vettel a jeho kondičný tréner Antti Koutsas odišli pred nami, ale k trati prichádzame súčasne. Kimi okrem „dobré ráno“ celou cestou nepovedal ani slovo, aj keď v aute sedia jeho najbližší kolegovia Mark a Sami. Spomeniem si, čo mi vravel Sami. Kimi sa hneď ráno mení na pretekára. Odchádza tam, kde nikto iný nemá čo hľadať a odkiaľ nikto nemá kľúče: do svojho vlastného sveta. To, čo zvonka vyzerá ako uzavretosť, je jednoducho koncentrácia.

Vystupujeme z auta. Visa nám pripomína, že skôr než pôjdeme do boxu, nás čaká krátke stretnutie s fanúšikmi. Za drôteným plotom je natlačených odhadom zopár stoviek fanúšikov, ktorí podávajú šiltovky, kartičky, ruky, tričká. Kimi na šiltovky čmára akési haky-baky pripomínajúce KR, podvolí sa fotoaparátu mobilu, čo sa kýva na vrchu selfie tyče, a robí všetko pre to, aby už nemusel robiť vôbec nič.

Pre fanúšikov znamená toto stretnutie veľa. Draho si zaplatili za to, aby sa dostali dnu a mohli si pozrieť autá, z ktorých inak vidia len záblesk, a jazdcov, ktorých takto zblízka sotva niekedy zazrú. Fanúšikovia chcú veľa, no dostanú málo. Chcú fakty, ktoré sa časom menia na fikciu. Príbehy sa menia, z boxov sa šíri viac klebiet než výfukových plynov, jazdci sa mihajú na televíznych obrazovkách vo svojich obrovských prilbách ako astronauti, výsledková tabuľa hovorí pravdu, jazdci niekoľkými slovami zopakujú, čo sa udialo. Fanúšikovia však chcú aj kúsok z neho, chcú ho vidieť, možno sa ho dotknúť, pozrieť mu do očí. Do očí za tmavými okuliarmi. Do tých ľadovomodrých očí, ktoré videli iba na fotografiách, do očí, ktoré skúmajú jazdnú dráhu, priechod, štrbinu, ktorou sa dá prejsť. Alebo kde sa dá skryť.

Ťažko povedať, čo získajú z Kimiho, ktorý dal za celú svoju osemnásťročnú kariéru toľko interview ako štvornásobný majster sveta a kráľ sociálnych médií Lewis Hamilton za týždeň.

Za desať minút je po všetkom a Kimi poskakuje smerom k padoku. Jeho pohyb dopredu pripomína niečo medzi behom a chôdzou. Svižná postava skacká ako zajac cez padok a nachádza cestu do vnútra boxu Ferrari. Je preč. Nevyspytateľné sú cesty pána, aj keď pán jazdí na uzavretej dráhe po klukatých okruhoch.

Jeho izba v priestoroch tímu Ferrari je strohá, postavená z materiálu podobného drevotrieske. Má približne dvanásť štvorcových metrov, z ktorých každý centimeter je využitý efektívne. Úzka posteľ, vhodná na masáže. Stôl, na ktorom Mark Arnall zoradil tri prilby, jazdecké rukavice a topánky,

uteráky a hojný počet fliaš so starostlivo namiešanými nápojmi. V kúte stojí malá modrá vaňa vyrobená z pevného plastu, plná ľadovej vody. Do nej si pred jazdou a po nej na chvíľu sadne jazdec. Je potrebné regulovať teplotu tela, pretože slnko nemilosrdne rozpáli sedemstokilové pretekárske auto. Z tejto izby sa glamour vytratil do médií a cíti sa tam dobre.

Presunieme sa do reprezentačných priestorov Ferrari, ktoré sa nachádzajú v tzv. padoku, dlhej uličke vyhradenej pre pozvaných hostí a zástupcov tlače. Pozdĺž nej si všetky stajne postavili svoje miniatúrne svety. Do padoku sa dostanú aj tí, ktorí si asi za šesťtisíc eur kúpia víkendový balíček. Za tú cenu dostanú chutné jedlo a niečo, o čom tí, čo si kúpili obyčajný lístok, ani nespívajú. Čo to je? Záblesk jazdca, miesto na sedenie v reštaurácii postavenej nad boxami a pocit dôležitosti. Za ten pocit sa po celú históriu ľudstva platilo podstatne viac, ako je odporúčaná cena.

V reprezentačných priestoroch Ferrari vonia čerstvá bazalka, cesnak a čerstvo upečený svetlý chlieb s tenkou kôrkou. Ferrari priviezlo do Malajzie Taliansko. Tím to tak robí vždy, nech to stojí, čo to stojí. Stoly sa prehýbajú pod talianskymi tradičnými jedlami, ktoré vykúzlil šéfkuchár so svojimi pomocníkmi. Vedúci logistiky Ferrari Sergio Bondi hovorí, že z vlasti si so sebou privezú všetko možné. Cestoviny, kávu, stoličky, stoly. Dokonca aj múku, z ktorej sa pečú žemle. Kuchár hľadá v každej krajine dva dni pred pretekmi najlepšie suroviny. Čína, Abú Zabí, Austrália. Je jedno, o akú krajinu ide, postavia tam Taliansko. Po Európe sa prepravujú tridsiatimi kamiónmi. Do iných

časť sveta nalietajú ročne trisťtisíc kilometrov. Po každých pretekoch je štyridsaťštyritisíckilový cirkus za sedem hodín zložený a zbalený. Kávy sa minie sedemdesiat tisíc porcií ročne. Tento rok bolo na testoch nového auta v Barcelone stosedemdesiat zamestnancov Ferrari. Toto všetko zvýšilo ročný rozpočet riadne nad štyristo miliónov eur.

**A všetky tieto peniaze preto, aby
dvaja mladí muži mohli jazdiť
asi pol druhu hodiny, vzdorovať
smrti a pritom nikam nedoraziť, čiže
vrátiť sa presne tam,
odkiaľ vyštartovali; do nitky
premočení, zadychčaní,
s rozpálenou šijou, zamíknutí,
ale živí.**

Bol som pohrúžený do myšlienok, keď ma Sami poklepal po pleci. Je čas ísť do boxu a pozrieť si začiatok prvých voľných tréningov. Z labyrintu medzi boxami postupujeme do centra: k dvom červeným autám. Medzi autami je ostrovček plný počítačov a mužov v červenom so slúchadlami na ušiach. My stojíme trochu bokom, takže nám stacia zátky do uší.

Kimi už sedí vo svojom aute, vidieť mu len prilbu a pravú ruku, do ktorej mu Mark Arnall podáva fľašu s nápo-